

Korist od malih hidroelektrana imaju investitori zbog zarade i država zbog toga što dobija električnu energiju sa sopstvene teritorije. Između te dvije koristi se pokušava naći ravnoteža uz ozbiljno razmatranje potencijalnih šteta, odnosno negativnih uticaja koji se mogu odraziti na biodiverzitet, ali posebno na život ljudi, ocijenio je u razgovoru za Pobjedu diplomirani inženjer geologije, profesor dr Mihailo Burić.

Sagovornik ovog lista ističe da za konačnu ocjenu održivosti malih hidroelektrana ne treba da se uzme samo snaga i količina proizvedene električne energije.

“Sve male elektrane zapravo brane i akumulacije i cjevovodi pod pritiskom na malim vodotocima, koji imaju uticaj na životnu sredinu, ali posebno i najviše na živi svijet voda i okolne ljudske zajednice, što je i najaktuelnije u našoj državi. Ti uticaji mogu biti veoma veliki i neprihvatljivi ili umjereni, ograničeni i prihvatljivi. Zato kriterijum za male hidroelektrane u odnosu na instaliranu snagu nije glavni kriterijum za vrednovanje uticaja”, naglasio je Burić.

Ovaj kriterijum, prema njegovim riječima, različit je u različitim državama.

“Kod nas je usvojeno da su male hidroelektrane one sa snagom do 10 MW. To, međutim, ne odražava suštinu uticaja na prirodu i ljude. Male hidroelektrane su ekonomski atraktivne, posebno zbog toga što imaju beneficiranu cijenu”, kazao je on.

Sušтина je, kako je rekao prof. Burić, u režimu voda, tehničkom rješenju zahvatanja, eventualnog akumuliranja, transporta i obezbjeđenja garantovanog, vodoprivrednog i ekološkog proticaja.

“Najvažnija je raspoloživost voda za sve korisnike. Pojednostavljeno rečeno ako ima dosta vode za sve, onda se odgovarajućim tehničkim rješenjem može obezbijediti racionalno korišćenje voda i prihvatljivost malih hidroelektrana”, istakao je Burić.

Postoje i, kako je dodao, male hidroelektrane protočne sa malim akumulacijama.

“Nekad one mogu biti korisne, čak i za takav režim voda, ako se postavi dobro tehničko rješenje. Kao ilustrativan primjer navodim veliku borbu protiv izgradnje hidroelektrane na rijeci Morači. Uvijek sam postavljao pitanje da li je bolje imati akumulaciju u sušnom periodu ili suhu rijeku”, kazao je prof. Burić.

Korito rijeke Morače, kako je prikazao fotografijom, bilo je 17. oktobra suvo.

“Više bih volio da je ovdje sada jezero nego suvo korito rijeke Morače, ali često je to stvar shvatanja i doživljaja koji su veoma različiti. Volio bih kad bi to moglo biti stvar znanja, iako u Crnoj Gori, čini mi se, imamo ozbiljne poteškoće sa položajem, identifikovanjem i načinom primjene znanja”, ocijenio je Burić.

Gradnja malih hidroelektrana, kategoričan je prof. Burić, veoma je kompleksan projekat.

“Iako su hidroelektrane male, problemi su veliki. Ako ugrožavaju život i aktivnosti

stanovništva ne treba ih graditi. Došlo je vrijeme i da se preispitaju beneficirane cijene električne energije iz malih hidroelektrana u budućnosti”, istakao je on.

Komentarišući aktuelnu izgradnju malih hidroelektrana na rijeci Cijevna, na albanskoj teritoriji, kazao je da je to samo jedan od mogućih projekata.

“To je poseban problem prekograničnih uticaja i regulisan je međunarodnim propisima. Albanija je obavezna da obavijesti Crnu Goru i da je upozna sa ovim projektima. Ne bi bilo u redu izjasniti se o njima prije nego se sagledaju podaci i tehnička rješenja”, rekao je Burić.

Izvor: cdm.me